

Toplantı : 17

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 790

1111 Sayılı Askerlik Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi
Hakkında Kanun Tasarısının Millet Meclisince Kabul Olunan
Metni ve Cumhuriyet Senatosu Milli Eğitim - Gençlik ve Spor
ve Kültür ve Milli Savunma Komisyonları Raporları (M. Meclisi :
1/89: C. Senatosu : 1/562)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 98)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 1388

7 . 6 . 1978

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 6 6 1978 tarihli 154 ncü Birleşiminde öncelikle görüşülülerek işaret oyuyla kabul edilen, 1111 sayılı Askerlik Kanununa bir keçici madde eklenmesi hakkında kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Cahit Karakaş
Millet Meclisi Başkanı

Not : Bu tasarı 17 . 2 . 1978 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 6 . 6 . 1978 tarihli 154 ncü Birleşiminde öncelikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 98)

TC
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar Tetkik
Dairesi Başkanlığı
Sayı : 101 - 230/02091

13 . 2 . 1978

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milli Savunma Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 9 . 2 . 1978 tarihinde kararlaştırılan «1111 sayılı Askerlik Kanununa bir geçici madde eklenmesi hakkında kanun tasarısı» ile gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygıyla arz ederim.

Bülent Ecevit
Başbakan

G E R E K Ç E

1111 sayılı Askerlik Kanununa 1970 yılında 1315 sayılı Kanunla eklenen geçici 6 ncı madde ile köy ilkokullarındaki öğretmen ihtiyacını karşılamak amacıyla ilköğretmen okulu mezunu olup 1975 yılının sonuna kadar son yoklamalarda askerliklerine karar alınan ve bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Milli Eğitim Bakanlığı kadrolarında ilkokul öğretmeni olarak çalışmakta olan yükümlülerin köy ilkokullarında çalıştırılmak koşuluyla Milli Eğitim Bakanlığı emrine verileceği kabul edilmiştir.

Ancak; ilköğretmen okullarının 1973 - 1974 ders yılı döneminden itibaren statüleri değiştirilerek öğretmen liseleri ismi verilmiş ve mezunlarından ilkokul öğretmenliği hakkı kaldırılmıştır.

Statü değişikliğinin yapıldığı 1973 - 1974 ders yılı döneminde, ilköğretmen okulları öğrencilerinin öğretmenlik hakları müktesep hak olarak saklı tutulduğundan; bu öğrencilerin öğretmen liselerinden mezuniyetlerini müteakip, ilköğretmen okulu kaynağı son bulmaktadır.

Söz konusu sorunlara bir çözüm sağlamak amacıyla hazırlanan bu kanun tasarısında; ilköğretmen okullarını veya öğretmen liselerini bitirenlerden ilkokul öğretmeni olmaya hak kazananların bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Milli Eğitim Bakanlığı kadrolarında fiilen çalışmakta olmaları halinde ve ayrıca haklarında evvelce veya sonradan askerlik kararı alınmış olması koşuluyla muvazzaf askerlik hizmetini yerine getirmek üzere Milli Eğitim Bakanlığı emrine verilecekleri ancak, mutlaka köy ilkokullarında istihdam edilecekleri hükmü getirilmiştir.

Öğretmen lisesi mezunu olup da sonradan iki yıl süreli eğitim enstitülerini bitirerek ilkokul öğretmeni olma hakkını kazanmış olan yükümlüler yedeksubay adayı olma hakkını ihraz ettiklerinden bu gibilerin hazırlanan bu kanun tasarısı hükümlerinden yararlanmaları kesinlikle mümkün değildir. Çünkü burada anaespri evvelce kazanılmış olan hakların korunması olmaktadır.

Ayrıca bu tasarının kanunlaşarak yürürlüğe girdiği tarihte er olarak yükümlülüğünü yerine getirmekte olan ve bu kanunda öngörülen şartlara göre ilkokul öğretmenliğini sıfatını ihraz etmiş bulunanlardan istekli olanların köy ilkokullarında öğretmen olarak çalışmaları koşuluyla geri kalan hizmetlerini söz konusu yerlerde tamamlamak üzere terhis olunacakları kabul edilmiştir.

Bunun yanısıra köy ilkokullarında görev yapacak olan ilkokul öğretmeni yükümlülerin görev süreleri ise Silahlı Kuvvetlerdeki erlerin hizmet süreleri ile sınırlandırılmış bulunmaktadır.

Sivas Milletvekili Azimet Köylüoğlu'nun, 21 . 6 . 1927 Tarih ve 1111 Sayılı Askerlik Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Geçici Maddeler Eklenmesi Hakkında 27 . 7 . 1970 Tarih ve 1315 sayılı Kanunun Geçici 6 ncı Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi. (2/153)

Millet Meclisi Başkanlığına

Millet Meclisinin 4 ncü döneminde hükümsüz kalan 2/766 sıra sayılı Eskişehir Milletvekili Murat Kâhyaoğlu'nun teklifini yeniliyorum.

Gereğini saygılarımla rica ederim.

Sivas Milletvekili
Azimet Köylüoğlu

Millet Meclisi Başkanlığına

21 . 6 . 1927 tarih ve 1111 sayılı Askerlik Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve bu Kanuna bazı maddeler eklenmesi hakkında 27 . 7 . 1970 tarih ve 1315 sayılı Kanunun geçici 6 ncı maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifim gerekçesi ile birlikte ilişiktir.

Gereğini saygıyla rica ederim.

12 . 1 . 1977
Eskişehir Milletvekili
Murat Kâhyaoğlu

G E R E K Ç E

Türk toplumu sosya - ekonomik bakımdan hızlı bir gelişme göstermektedir. Bu gelişmelere paralel olarak hizmetlerin verimli bir şekilde yürütülmesi, yetişmiş insan gücü ile olanaklıdır. Köye sunulan hizmetlerin yerine getirilmesinde öğretmenlerin katkısı büyük ölçüde hissedilmektedir. Bu hizmetlerin en önemlisinin de eğitim hizmeti olduğu herkesçe bilinmektedir.

Cumhuriyet döneminde ilköğretim hizmetlerinin yerine getirilmesinde sayıca ilkokul öğretmenine büyük ihtiyaç duyulmuştur. Anayasamızın 50 nci maddesinde ifadesini bulan ilköğretimin parasız ve zorunlu olması, ilkokul öğretmenine duyulan ihtiyacı daha da artırmaktadır.

Cumhuriyet yönetimi kurulduktan sonra tüm eğitim sisteminde olduğu gibi, ilkokul öğretmeni yetiştirilmesinde ve istihdamında önemli değişimler olmuştur. İkokul öğretmenlerinin istihdam politikasında hep köye yönelik amaçlar güdülmüş ve mesleğe ilk giren bir öğretmenin köyde hizmet görmesi esas prensip olarak kabul edilmiştir. Köyde hizmet görme mecburiyeti yasal hükme de bağlanmıştır.

27 . 7 . 1970 tarih ve 1315 sayılı Kanunun geçici 6 ncı maddesi ile getirilen (İlkokul öğretmenlerinin er öğretmen olarak köylerde görevlendirilmesi) hükmünün de aynı amacı gerçekleştirme bedeline yönelik olduğu bir gerçektir. Ancak, bu hüküm 1975 yılı ile sınırlı bulunmaktadır.

Söz konusu kanunun gerekçesi :

1. Köye öğretmen bulma ihtiyacı ile,

2. Askerlik çağına giren ilkokul öğretmenlerinin askerlik görevlerini yerine getirmeleri zorunludur. Bu zorunluluk, öğretmenlerin köyde er öğretmen olarak görevlendirilmelerine yöneliktir. Aynı sorun bugün içinde geçerliliğini korumaktadır. Halen yürürlükte bulunan 1315 sayılı Kanunun 1975 yılına kadar olan sınırlaması uzatıldığı takdirde, 1975 yılında köye öğretmen bulma sorunu ile karşı karşıya kalınacağı gibi, görev başında bulunan öğretmenlerin askerlik durumları da ayrıca bir sorun olacaktır. Bu sebeple, yukarıda sayılan sorunlarla karşı karşıya kalınmaması için, 1975 yılına kadar olan sınırlamanın 1980 yılına kadar uzatılmasını amaçlayan bu teklifin kanunlaşması zorunlu görülmektedir.

14 . 6 . 1974 tarih ve 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu hükümleri gereğince, ilköğretmen okulları yeniden düzenlenerek ilkokul öğretmeni olacakların yüksekokul mezunu olmaları sağlanmıştır. Uygulamaya konulan bu düzenleme çalışmaları sonunda bugünkü ilköğretmen okulları, eğitim enstitüsü adıyla ilk mezunlarını 1976 - 1977 öğretim yılında vermiş olacaklardır. Ancak, daha önce ilköğretmen okullarına alınan öğrencilerin, 1975 - 1976 öğretim yılında son olarak mezun olmaları gerekmekte ise de bütünlüme, engel sınavları gibi sebeplerle mezun olamamaları veya mezun olanların askerlik çağına gelebilmeleri, 1975 yılına göre en az beş yıllık bir süreyi gerektirecektir. Bu sebeple, 1315 sayılı Kanundaki 1975 yılı sınırlamasının 1980 yılına kadar uzatılmasında kesin zorunluluk bulunmaktadır. Söz konusu kanun teklifi de bu amaçla hazırlanmıştır.

MADDELERİN GEREKÇELERİ :

Madde 1. — Bu madde ile, askerlik çağına gelen ilköğretmen okulları mezunlarının er öğretmen olarak köylerde hizmet görmelerini sağlayan 1315 sayılı Kanunun geçici 6 ncı maddesindeki 1975 yılına kadar olan sınırlamanın 1980 yılına kadar uzatılması sağlanmıştır.

Madde 2 ve 3. — Yürürlük ve yürütme maddeleridir,

SIVAS MİLLETVEKİLİ AZİMET KÖYLÜOĞLU'NUN TEKLİFİ

21 . 6 . 1927 Tarih ve 1111 Sayılı Askerlik Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Geçici Maddeler Eklenmesi Hakkında 27 . 7 . 1970 Tarih ve 1315 Sayılı Kanunun Geçici 6 ncı Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi

MADDE 1. — 21 . 6 . 1927 tarih ve 1111 sayılı Askerlik Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve bu Kanuna bazı geçici maddeler eklenmesi hakkındaki 27 . 7 . 1970 tarih ve 1315 sayılı Kanunun geçici 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

«**GEÇİCİ MADDE 6. —** 1980 yılının sonuna kadar son yoklamalarda askerliklerine karar verilenlerden ilköğretmen okulu mezunu olup, Milli Eğitim Bakanlığı kadrolarında ilkokul öğretmeni olarak çalışanlar Milli Eğitim Bakanlığı emrine verilirler. Ancak, bunlardan lüzumu kadarı Silahlı Kuvvetler Okuma - Yazma okullarında öğretmenlik yapmak üzere görevlendirilir. Bunların askerlik şubelerince sevklerinden itibaren gerek köy ilkokullarında ve gerekse Silahlı Kuvvetler Okuma - Yazma okullarında öğretmen olarak çalışacakları süre içinde memuriyetleri ile ilişkileri kesilmez. Maaş ve özlük haklarını kendi statüleri içinde Milli Eğitim Bakanlığı bütçesinden almaya devam ederler. Milli Eğitim Bakanlığundan maaşlarını almaya devam ettikleri bu sürece resmi elbise giyemezler ve işe edilmezler. Bu öğretmenler askerlik hizmetleri süresince Milli Eğitim Bakanlığınca gösterilen köy ilkokullarında veya Milli Savunma Bakanlığınca gösterilen Silahlı Kuvvetler Okuma - Yazma okullarında öğretmenlik yapmaya mecburdurlar. Öğretmenlik yapmak istemeyenler ile öğretmen hizmetleri sırasında usulüne göre öğretmenlik mesleği ile ilişkileri kesilenler geri kalan hizmetlerini er olarak tamamlamak üzere kıtalara sevk edilirler. Bunların maaşları kesilir. Milli Eğitim Bakanlığınca emrine verilenler ve Silahlı Kuvvetler Okuma - Yazma okullarında vazife gören öğretmenler firar ve izin tecavüzü bakımından Askeri Yargılama Usulü Kanunu hükümlerine tabi olmaya devam ederler. Silahlı Kuvvetler Okuma - Yazma okullarında vazife gören öğretmenler hakkında Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunundaki Silahlı Kuvvetlerde çalışan sivil personele ait hükümler uygulanır.»

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Erzurum Milletvekili Nevzat Kösoğlu ile 6 arkadaşının 1111 Sayılı Askerlik Kanununun 27 . 7 . 1970 Tarih ve 1315 Sayılı Kanunla Değişik Geçici 6 ncı Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi. (2/269)

Millet Meclisi Başkanlığına

1111 sayılı Askerlik Kanununun 27 . 7 . 1970 tarih ve 1315 sayılı Kanunla değişik geçici 6 ncı maddesinin değiştirilmesine dair Kanun teklifimiz gerekçesiyle birlikte birlikte ilişikte takdim edilmiştir.

Gereğine müsaadelerinizi saygılarımızla arz ederiz.

Erzurum Milletvekili
Nevzat Kösoğlu

Elâzığ Milletvekili
M. Tahir Şaşmaz

23 . 12 . 1977
Sivas Milletvekili
Ali Gürbüz

Ankara Milletvekili
Necati Gültekin

Tokat Milletvekili
Faruk Demirtola

Çorum Milletvekili
Mehmet İrmak

Kahramanmaraş Milletvekili
M. Yusuf Özbaş

G E R E K Ç E

Kanun koyucu, ilkokul öğretmenlerinin Milli Eğitim Bakanlığı emrinde askerlik hizmeti görmesini geçici bir çare olarak görmüş ve bunu 1975 sonu itibarıyla sınırlandırmıştı. Ancak, 14.6.1973 tarih ve 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu, ilkokul öğretmenlerinin de «yüksek tahsil» görmelerini mecburi hale getirince «ilköğretmen okulları» kapatılmış ve ilkokul öğretmenleri de iki yıllık yükseköğretim veren eğitim ens-

titülerinde yetiştirilmeye başlanmıştır. Bu okulları bitiren ilkokul öğretmenlerinin de diğer yükseköğretim görmüş olanlar gibi askerliklerini «yedeksubay» olarak ifa edecekleri tabiidir.

İlköğretmen okulları 1974 yılında kapatılmakla beraber, bu mekteplerin 2 nci ve 3 ncü sınıflarında bulunan öğrencilerin «ilkokul öğretmeni olma» hakları baki kalmıştır. Keza, 31.12.1975 tarihinden evvel mezun olup Milli Eğitim Bakanlığı emrinde ilkokul öğretmenliği yaptıkları halde askerlik çağına gelmedikleri veya çeşitli sebeplerle «askerlik kararı» aldırılmadıkları için, «er öğretmen» olarak askerlik yapamamış olan öğretmenler de vardır. Bunların sayısı (yani «er öğretmenlik» hakkından istifade edemeyen ilkokul öğretmenlerinin sayısı) bugün 5 000 civarındadır.

Bu yıl son mezunlarını da veren ilköğretmen okullarından artık ilkokul öğretmeni yetiştiremediğine ve bundan sonra «er öğretmenlik» diye bir hak talebi olmayacağına göre, bu 5 000 öğretmenin er öğretmenlik hakkından, istifade edememesi Anayasanın eşitlik prensiplerine aykırıdır.

Bu itibarla, ilköğretmen okullarından mezun olup da Milli Eğitim Bakanlığı emrinde ilkokul öğretmeni olarak vazife gören bütün askerlik mükelleflerinin «er öğretmen» olarak askerlik yapmalarını temin etmek üzere teklif ettiğimiz kanun maddesinin değiştirilmesi gerekmektedir.

ERZURUM MİLLETVEKİLİ NEVZAT KÖSOĞLU İLE 6 ARKADAŞININ TEKLİFİ

1111 Sayılı Askerlik Kanununun 27 . 7 . 1970 Tarih ve 1315 Sayılı Kanunla Değişik Geçici 6 ncı Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi

MADDE 1. — 1111 sayılı Kanunun 27 . 7 . 1970 tarih ve 1315 sayılı Kanunla değiştirilen geçici 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Geçici Madde 6. — (27 . 7 . 1970 tarih ve 1315 sayılı Kanunla değişik) son yoklamalarda askerliklerine karar verilenlerden İlköğretmen okulu mezunu olup Milli Eğitim Bakanlığı kadrolarında İlkokul öğretmeni olarak çalışanlar Milli Eğitim Bakanlığı emrine verilirler. Ancak bunlardan lüzumu kadarı Silahlı Kuvvetler okuma yazma okullarına öğretmenlik yapmak üzere görevlendirilir. Bunların, Askerlik şubelerince sevkerlerinden itibaren gerek köy ilkokullarında ve gerekse Silahlı Kuvvetler okuma yazma okullarında öğretmen olarak çalışacakları süre içinde memuriyetleri ile ilişkileri kesilmez. Maaş ve özlük haklarını kendi statüleri içinde Milli Eğitim Bakanlığı Bütçesinden almaya devam ederler. Milli Eğitim Bakanlığında maaşlarını almaya devam ettikleri bu sürece resmi elbise giyemezler ve işe edilemezler. Bu öğretmenler askerlik hizmetleri süresince Milli Eğitim Bakanlığınca gösterilen köy ilkokullarında veya Milli Savunma Bakanlığınca gösterilen Silahlı Kuvvetler okuma yazma okullarında öğretmenlik yapmaya mecburdurlar. Öğretmenlik yapmak istemeyenler ile öğretmenlik hizmetleri sırasında usulüne göre öğretmenlik mesleği ile ilişkileri kesilenler geri kalan hizmetlerini er olarak tamamlamak üzere kıtalara sevk edilirler. Bunların maaşları kesilir. Milli Eğitim Bakanlığı emrine verilenler ve Silahlı Kuvvetler okuma yazma okullarında vazife gören öğretmenler firar ve izin tecavüzü bakımından Askeri Ceza ve Askeri Yargılama Usulü Kanunu hükümlerine tabi olmaya devam ederler. Silahlı Kuvvetler okuma yazma okullarında vazife gören öğretmenler hakkında Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunundaki Silahlı Kuvvetlerde çalışan sivil personele ait hükümler uygulanır.

Bu madde değişikliğinin yürürlüğe girdiği tarihe kadar er olarak kıtalara sevk edilmiş veya er olarak askerliğine karar verilip kıtalara sevk edilecek olan ilkokul öğretmenleri derhal kıta hizmetlerinden alınarak Milli Eğitim Bakanlığı emrine ve ihtiyaca göre Silahlı Kuvvetler okuma yazma okullarına verilirler ve kalan hizmetlerini ikmal ederler. Bu durumda olanlar, kıtalarda geçen askerlik hizmetleri ile ilgili olarak başkaca hiçbir hak iddia edemezler.»

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Denizli Milletvekili Mustafa Gazalci ile 15 Arkadaşının, 1111 Sayılı Askerlik Yasasının Bazı Maddelerini Değiştiren 1315 Sayılı Yasanın Geçici 6 ncı Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Yasa Önerisi. (2/316)

Millet Meclisi Başkanlığına

1111 sayılı Askerlik Yasasının bazı maddelerini değiştiren 1315 sayılı Yasanın geçici 6 ncı maddesinin değiştirilmesine ilişkin yasa önerisi gerekçesi ile birlikte ilişiktir.

Gereğini saygılarımla rica ederim.

Denizli <i>M. Gazalci</i>	Elazığ <i>F. Öztürk</i>	İzmir <i>F. Arslantaş</i>
İzmir <i>N. Türkcan</i>	Zonguldak <i>K. Anadol</i>	Afyonkarahisar <i>İ. Akın</i>
Uşak <i>İ. Aydın</i>	Muğla <i>S. Gökmen</i>	Manisa <i>H. A. Dağlı</i>
Aydın <i>M. Çelik</i>	Denizli <i>Ö. İ. Paköz</i>	Uşak <i>S. Yüksel</i>
Muş <i>B. G. Şavlı</i>	Ankara <i>E. Saraçoğlu</i>	Muğla <i>H. F. İltter</i>
	Denizli <i>A. Keskin</i>	

G E R E K Ç E

1975 yılının sonuna kadar askerliklerine karar aldırarak ilkökullerine öğretmenleri 1315 sayılı Yasanın geçici 6 ncı maddesine göre askerlik görevlerini orduda ya da yurdumuzun çeşitli mahrumiyet bölgelerinde öğretmen olarak yerine getirebiliyordu. Ancak yasada tanınan süre dolduğu için 1975 yılından sonra ilkökullerine öğretmenleri er olarak silah altına alınmaya başlandı. Oysa çeşitli nedenlerle okuma yazma öğrenmeden gelen erlerimizi eğitmek için Silahlı Kuvvetlerimizin öğretmene ihtiyacı sürmektedir. Anadolunun birçok yerlerinde de öğretmen açığı olduğu bir gerçektir. İlkokul öğretmenleri er olarak askere alındığında okullar boş kalmakta, eğitim ve öğretim aksamaktadır.

Bu yasa ile eğitim ve öğretim yönünden geri kalmış ülkemizin eğitimciye olan gereksinmesi bir ölçüde giderilecektir.

Ayrıca 1975 yılı sonuna kadar askerliğine karar aldırarak ve askerliklerini er öğretmen olarak yapanlarla, bu süre geçtikten sonra er öğretmenlik hakkında yararlanamayarak silah altına alınanlar arasında bir eşitsizliğin doğacağı kuşkusuzdur. Bu durum ise Anayasamızın eşitlik ilkesine açıkça aykırı düşmektedir.

DENİZLİ MİLLETVEKİLİ MUSTAFA GAZALCI İLE 15' ARAKADAŞININ TEKLİFİ

1111 Sayılı Askerlik Yasasının Bazı Maddelerini Değiştiren 1315 Sayılı Yasanın Geçici 6 ncı Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Yasa Önerisi

MADDE 1. — 1111 sayılı Askerlik Yasasının bazı maddelerini değiştiren 1315 sayılı Yasanın geçici 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

«Geçici Madde 6. — Son yoklamalarda, askerliklerine karar verilenlerden ilköğretmen okulu mezunu olup, Milli Eğitim Bakanlığı kadrolarında ilkokul öğretmeni olarak çalışanlar, Milli Eğitim Bakanlığı emrine verilirler. Bunlardan lüzumu kadarı, Silahlı Kuvvetler okuma - yazma okullarında öğretmenlik yapmak üzere görevlendirilir. Bunların askerlik şubelerince sevklerinden itibaren, gerek köy ilkokullarında ve gerekse Silahlı Kuvvetler okuma - yazma okullarında öğretmen olarak çalışacakları süre içinde memuriyetle ilişkileri kesilmez. Maaş ve özlük haklarını kendi statüleri içerisinde Milli Eğitim Bakanlığında almaya devam ederler. Milli Eğitim Bakanlığında maaş almaya devam ettikleri bu sürece resmi elbise giyemezler, işe edilemezler. Silahlı Kuvvetler okuma - yazma okullarında vazife gören öğretmenler hakkında Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunundaki Silahlı Kuvvetlerde çalışan sivil personele ait hükümler uygulanır.

1111 sayılı Askerlik Yasasını değiştiren 1315 sayılı Yasanın geçici 6 ncı maddesi, hükmünden yararlanamayarak, askere er olarak sevk edilen ve halen silah altında bulunan ilkokul öğretmenleri bu yasanın yürürlüğe girdiği tarihte Milli Eğitim Bakanlığı emrine verilirler ve geri kalan hizmetlerini er öğretmen olarak tamamlarlar.

Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar bakaya, yoklama kaçağı, saklık suçlarından mahkûm olanların ve haklarında cezai kovuşturma açılmış veya açılacak olanların cezaları, ceza mahkûmiyetlerinin neticelerini de kapsamak üzere affedilmiştir.»

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

CUMHURİYET SENATOSU

Genel Sekreterliği

Kanunlar Müdürlüğü

8 . 6 . 1978

TASARI VEYA TEKLİFİN

Sıra Sayısı
M. M. C. S.

ÖZETİ

98

1111 Sayılı Askerlik Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı

MİLLET MECLİSİNDE KALDIĞI SÜRE : 3 aydan fazla.

CUMHURİYET SENATOSUNDA KALACAĞI SÜRE : 3 ay.

SÜRENİN BİTİŞ TARİHİ : 7 Eylül

**TASARI VEYA TEKLİFİN HAVALE EDİLDİĞİ
KOMİSYONLAR, TANINAN SÜRE (Gün)**

1. — Milli Eğitim - Gençlik ve Spor ve Kültür Komisyonu

İşin niteliğine göre 10 gün

2. — Milli Savunma Komisyonu

İşin niteliğine göre 10 gün

16 . 6 . 1978

Gündeme

C. Senatosu

(S. Sayısı : 790)

Milli Eğitim - Gençlik ve Spor ve Kültür Komisyonu Raporu

Cumhuriyet Senatosu
Milli Eğitim - Gençlik ve Spor ve
Kültür Komisyonu
Esas No. : 1/562
Karar No. : 2

13 . 6 . 1978

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Millet Meclisinin 6 . 6 . 1978 tarihli 154 ncü Birleşiminde öncelikle görüşülerek işari oyla kabul edilen, (1111 sayılı Askerlik Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi hakkında Kanun Tasarısı)

Komisyonumuzun 6 . 13 . 1978 tarihli toplantısında ilgili Bakanlık temsilcilerinin de iştirakiyle her yön- den tetkik ve müzakere olundu.

Kanunun tümü Komisyonumuzda prensip olarak aynen kabul edilerek, maddelerin görüşülmesine geçilmiş ve bahis konusu kanun tasarısı Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen şekliyle aynen kabul edilmiştir. Ancak Komisyonumuzun temenni mahiyetinde bulunan görüşleri aşağıda belirtilmiş olarak karara bağ- lanmıştır.

Gerek seferberlik halinde, daha önce silâh kullanmamış insanları eğitime tabi tutmadan cepheye veya hiz- mete sevk zorunluluğu ile karşılaşmamak ve gerek en dinamik yaşta bulunan insanları ülkenin ihtiyaç göste- ren alanlarında, mesela teraslama, ormanları ıslah ve yeni orman alanları yapma, köy yolları, köy okulları, bent inşaatları ve benzeri işlerde kullanmak ve belirli sürelerle de askeri eğitimden geçirilmek üzere Milli Sa- vunma Bakanlığının artan nüfusu ve öngörülmekte olan yeni savunma kavramını da nazarı dikkate almak ve Silâhlı Kuvvetlerin bir parçası olarak yeni bir Kalkınma Ordusunun organize edilmesi kaçınılmaz bir duruma geldiğine Komisyonumuz inanmaktadır.

Havalesi gereğince Milli Savunma Komisyonuna havale edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygıyla arz olunur.

Başkan Sivas Hüseyin Öztürk Toplantıda bulunamadı	Bu Kanunda Başkan ve Sözcü Çanakkale İsmail Kutluk	Üye Burdur Ekrem Kabay
Üye Manisa M. Tevfik Elmasyazar	Üye Antalya Reşat Oğuz Toplantıda bulunamadı	Üye Adıyaman Yusuf Çetin
Üye Çorum Abdullah Ercan Toplantıda bulunamadı	Üye Ağrı Kasım Küfrevi Toplantıda bulunamadı	Üye Bursa Barlas Küntay Toplantıda bulunamadı
Üye Konya Osman Nuri Canpolat	Üye Mardin Sait Mertoğlu	Tabii Üye Kadri Kaplan Toplantıda bulunamadı
Tabii Üye Sami Küçük	C. Bşk. S. Ü. Sadi İrmak	Üye Kayseri Sami Turan Toplantıda bulunamadı

Milli Savunma Komisyonunun Raporu

Cumhuriyet Senatosu
Milli Savunma Komisyonu
Esas No. : 1/562
Karar No. : 10

15 . 6 . 1978

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Millet Meclisinin 6.6.1978 tarihli 154 ncü Birleşiminde öncelikle görüşülerek işaret oyuyla kabul edilen, 1111 Sayılı Askerlik Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı, Milli Savunma ve Milli Eğitim bakanlıkları temsilcilerinin de iştirakleriyle Komisyonumuzun 15.6.1978 tarihli toplantısında görüşüldü.

Tasarı gerekçesinde ve gerekse Hükümet temsilcilerinin tamamlayıcı beyanlarından da anlaşıldığı gibi, bu kanun tasarısıyla asker olma çağına gelmiş ilkökul öğretmenlerinin bazı hususlarını tanımlamakla beraber, esasında çok mühim olan (yetersiz de olsa) iki ihtiyacı karşılamaktadır.

Bunlardan birisi; Türk Silahlı Kuvvetlerindeki ihtiyaç fazlası olan birikimi azaltmak,
İkincisi de; yaklaşık olarak 15 binin üzerinde bulunan öğretmensiz köylerimize öğretmen ihtiyacını karşılamaktır.

Bu iki önemli ihtiyacı karşılamaya yönelik bu kanun tasarısını Komisyonumuz benimsemiştir.

Ancak; Seferberlik halinde eğitilmemiş insanların cepheye gönderilmesi mümkün olamayacağından ve o bir tarafta, «her Türk vatandaşın mutlak surette asker olacağı» esasına uymak için, bu gibi kamu görevlerinde çalıştıranlarının da münasip zaman ve şartlar altında Askeri eğitime tabi tutulmasını temenni olarak ilgililere iletilmesini kabul etmiştir.

Bu hususları değerlendiren Komisyonumuz :

Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen metnin aynen kabulüne,

Genel Kurulun tasvibine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulmasına karar vermiştir.

Komisyon Başkanı
İçel
İsmail Çataloğlu

Başkanvekilli
Tabii Üye
Suphi Gürsoytrak

Sözcü
Sakarya
Hasan Fehmi Güneş
Toplantıda bulunmadı

Bu Kanunda Sözcü
C. Bşk. Seçilen Üye
Cihat Altan

Kâtip
Elazığ
Hasan İldan
Toplantıda bulunmadı

Üye
Balıkesir
Hikmet Aslanoğlu
Toplantıda bulunmadı

Üye
Manisa
Mustafa Fahri Dayı

Üye
Kayseri
İbrahim Kirazoğlu
Toplantıda bulunmadı

Üye
Kocaeli
Abdullah Köseoğlu
Toplantıda bulunmadı

Üye
İçel
Talip Özdolay

Üye
C. Bşk. Seçilen Üye
Metin Toker

Üye
İzmir
Süleyman Tuncel

Üye
Sivas
Tahsin Türkey

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

1111 Sayılı Askerlik Kanununa Bir Geçici Madde Eklennesi Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 21.6.1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanununa aşağıdaki geçici madde 10 eklenmiştir.

«**GEÇİCİ MADDE 10.** — İlköğretmen okulları veya öğretmen liselerinden mezun olarak ilkokul öğretmeni olmaya hak kazanmış ve bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Milli Eğitim Bakanlığı kadrolarında ilkokul öğretmeni olarak çalışmakta bulunan yükümlüler askerliklerine karar aldırarak şartıyla muvazzaf askerlik hizmetlerini yerine getirmek üzere (Yedeksubay adayı olma hakkını kazanmış olanlar hariç) Milli Eğitim Bakanlığı emrine verilirler. Bu öğretmenler askerlik hizmetleri süresince Milli Eğitim Bakanlığınca gösterilen köy ilkokullarında öğretmenlik yapmaya mecburdurlar. Bu süre sonunda terhisleri ilgili askerlik şubelerince yapılır.

Bunların askerlik şubelerince sevklerinden itibaren köy ilkokullarında öğretmen olarak çalışacakları süre askerliklerinden sayılır. Bu süre içinde memuriyetleri ile ilişkileri kesilmez maaş ve özlük haklarını kendi statüleri içinde Milli Eğitim Bakanlığı bütçesinden alırlar, bu süre içerisinde resmi elbise giyemezler ve melbusat dahil iâşe edilmezler. Bu kanunda öngörüldüğü şekilde öğretmenlik yapmak istemeyenler ile öğretmenlik hizmetleri sırasında usulüne göre öğretmenlik mesleği ile ilişkileri kesilenler hizmetlerini er olarak tamamlamak üzere kıtalara sevk edilir ve maaşları kesilir.

Milli Eğitim Bakanlığı emrine verilen yükümlüler hakkında firar ve izin tecavüzü suçlarından dolayı Askeri Ceza ve Askeri Yargılama Usulü Kanunu hükümleri uygulanır. Bu konularda yükümlünün görev yerine en yakın askeri mahkeme yetkilidir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Silahlı Kuvvetlerde er olarak yükümlülüğünü yerine getirmekte olan ilkokul öğretmenlerinden Milli Eğitim Bakanlığı emrindeki köy ilkokullarında öğretmen olarak çalışmayı isteyenler geri kalan hizmetlerini köy ilkokullarında tamamlarlar ve müteakiben hizmet süresi sonunda terhis olunurlar.

Köy ilkokullarında istihdam edilen ilkokul öğretmenlerinin hizmet süresi silahlı kuvvetlerdeki emsal erlerin hizmet süresi kadardır.»

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

1111 Sayılı Askerlik Kanununa Bir Geçici Madde Eklennesi Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 21.6.1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanununa aşağıdaki geçici madde 10 eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 10. — İlköğretmen okulları veya öğretmen liselerinden mezun olarak ilkokul öğretmeni olmaya hak kazanmış ve bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Milli Eğitim Bakanlığı kadrolarında ilkokul öğretmeni olarak çalışmakta bulunan yükümlüler askerliklerine karar aldırarak şartıyla muvazzaf askerlik hizmetlerini yerine getirmek üzere (Yedeksubay adayı olma hakkını kazanmış olanlar hariç) Milli Eğitim Bakanlığı emrine verilirler. Bu öğretmenler askerlik hizmetleri süresince Milli Eğitim Bakanlığınca gösterilen köy ilkokullarında öğretmenlik yapmaya mecburdurlar. Bu süre sonunda terhisleri ilgili askerlik şubelerince yapılır.

Bunların askerlik şubelerince sevklerinden itibaren köy ilkokullarında öğretmen olarak çalışacakları süre askerliklerinden sayılır. Bu süre içinde memuriyetleri ile ilişkileri kesilmez maaş ve özlük haklarını kendi statüleri içinde Milli Eğitim Bakanlığı bütçesinden alırlar, bu süre içerisinde resmi elbise giyemezler, melbusat verilmez ve iâşe edilmezler. Bu kanunda öngörüldüğü şekilde öğretmenlik yapmak istemeyenler ile öğretmenlik hizmetleri sırasında usulüne göre öğretmenlik mesleği ile ilişkileri kesilenler hizmetlerini er olarak tamamlamak üzere kıtalara sevk edilir ve maaşları kesilir.

Milli Eğitim Bakanlığı emrine verilen yükümlüler hakkında firar ve izin tecavüzü suçlarından dolayı Askeri Ceza ve Askeri Yargılama Usulü Kanunu hükümleri uygulanır. Bu konularda yükümlünün görev yerine en yakın askeri mahkeme yetkilidir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Silahlı Kuvvetlerde er olarak yükümlülüğünü yerine getirmekte olan ilkokul öğretmenlerinden Milli Eğitim Bakanlığı emrindeki köy ilkokullarında öğretmen olarak çalışmayı isteyenler geri kalan hizmetlerini Milli Savunma ve Milli Eğitim Bakanlıklarınca ortaklaşa saptanacak esaslara uygun olarak köy ilkokullarında tamamlarlar ve müteakiben hizmet süresi sonunda terhis olunurlar.

MİLLİ EĞİTİM - GENÇLİK VE SPOR VE
KÜLTÜR KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN

*1111 Sayılı Askerlik Kanununa Bir Geçici Madde
Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı*

**MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci
maddesi aynen kabul edilmiştir.**

MİLLİ SAVUNMA KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

*1111 Sayılı Askerlik Kanununa Bir Geçici Madde
Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı*

**MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci mad-
desi aynen kabul edilmiştir.**

(Hükümetin Teklifi)

(Millet Meclisinin Kabul Ettiği Metin)

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Köy ilkokullarında istihdam edilen ilkokul öğretmenlerinin hizmet süresi silahlı kuvvetlerdeki emsallerin hizmet süresi kadardır.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

(Milli Eğitim - Gençlik ve Spor ve Kültür
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(Milli Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

